

Bilag 3

Fra Borgmesterens Afdeling
Dato 22-08-2025

Ændringer i økonomien siden Budget 2025

Tabellen viser de væsentligste ændringer i økonomien i budgetforslaget for 2026.

Ændringerne er kommet til, siden byrådet behandlede budgettet ved vedtagelsen af Budget 2025. Ændringerne beskrives for årene 2026-2028, men ikke 2029. Det skyldes, at 2028 er det sidste år, der både indgår i sidste års budget og i budgetforslaget for 2026. Der er fokuseret på de største ændringer af økonomien.

Ændringer i 2025 vil som hovedregel indgå i en samlet vurdering af det forventede regnskab for 2025, som forventes indarbejdet i budgetoplægget efter Magistratens behandling af tekniske ændringer til budgetforslaget på baggrund af forventet regnskab 2025.

Tabel: Oversigt over ændringer i økonomien siden B2025 (mio. kr., 2026-priser, +=merudgifter/mindreindtægter)

	2025	2026	2027	2028
1. Regnskab 2024	-35			
2. Overførsler i regnskab 2024	55			
3. Budgetmodeller - demografafhængige områder		101	120	142
4. Ikke-decentraliserede serviceudgifter		40	37	39
5. Overførselsudgifter		-6	-206	-266
6. Tab på midtvejsregulering af 2025	100			
7. Nye pris- og lønskøn		-164	-161	-158
8. Lov- og cirkulæreprogram		-8	-13	-15
9. Administrative besparelser i Aarhus		-18	-18	-18
10. Beskæftigelsesreform		-59	-147	-194
11. Sundhedsreform		23	23	23
12. Skat				
Indkomstskat		507	-305	-567
Grundskyld		89	120	23
Dækningsafgift		89	-63	9
Selskabsskat		-86	-128	-197
Øvrige skatter (inkl. efterregulering)		-23	188	-105

	2025	2026	2027	2028
13. Tilskud og udligning				
<i>Bloktilskud</i>		368	593	1.282
<i>Aarhus-specifikke korrektioner</i>		-198	89	181
<i>Udligning af udgiftsbehov</i>		68	77	75
<i>Udligning af beskatningsgrundlag</i>		-666	-196	-197
<i>Udligning af selskabsskat</i>		23	1	-2
<i>Øvrig tilskud og udligning (inkl. efterregulering)</i>		-72	-39	-107
14. Selvbudgetteringsreserve vedr. 2024 og 2025		0	-71	-133
15. Renter og kursændringer		24	53	62
16. Forskydninger af anlægsbudget		-345	158	336
17. Nye initiativer i budgetforslaget		4	4	4
18. Øvrige				44
Ændringer i alt	120	-310	115	261

Den finansielle egenkapital ultimo 2028 er i budgetforslaget forværret med 186 mio. kr. i forhold til sidste års budget. Ændringerne i tabellen ovenfor viser forværringen, der forklares i tekst nedenfor.

Det bemærkes, at ændringen ultimo 2028 ikke må forveksles med et råderum i forhold til måltallet for den finansielle egenkapital. Det skyldes, at måltallet gælder det sidste år i budgetperioden (2029). Udviklingen i den samlede økonomi i forhold til måltallet ultimo 2029 er gennemgået i selve indstillingen.

Beskrivelse af ændringerne:

1. Regnskab 2024

Den permanente effekt af regnskab 2024 blev vurderet at give en forbedring på ca. 35 mio. kr., bl.a. som følge af flere indtægter fra grundskyld, flere renteindtægter, flere udgifter til demografi samt udviklingen på overførselsområdet.

2. Overførsler i regnskab 2024

I regnskabet for 2024 indgik der en foreløbig forventning til resultatet på overførselsområdet. Resultatet endte dog 55 mio. kr. dårligere end forventet med et samlet tab i forhold til budgettet på 107 mio. kr.

3. Budgetmodeller - demografifafhængige områder

Budgetændringer, der følger af budgetmodellerne, er beskrevet i materialet til afdelingernes budgetforslag.

Merudgifterne i tabellen vedrører ændringer i forhold til overslagsårene i sidste års budget og er en følge af den seneste befolkningsprognose samt ændringer i efterspørgselsprocenter. Stigningen i udgifterne som følge af budgetmodellerne skyldes fortrinsvist en forventet vækst i befolkningen i den seneste befolkningsprognose.

Ser man i stedet på merudgifterne til budgetmodeller i forhold til det budgetlagte udgiftsniveau i 2025 er der i 2026 merudgifter til

budgetmodeller på 225 mio. kr., hvilket afspejler befolkningstilvæksten i kommunen. Også i de efterfølgende år vokser udgifterne, så de i 2029 er 745 mio. kr. højere end i 2025.

Merudgifterne til budgetmodeller skal generelt ses i sammenhæng med indtægter fra skat, tilskud og udligning, jf. pkt. 12 og 14. En særskilt beregning for tilskud og udligning viser, at opdaterede befolkningsprognoser for Aarhus og landsplan medfører merindtægter på godt 40 mio. kr. om året i 2026-2028 set i forhold til de befolkningsprognoser, der lå til grund for budget 2025-2028.

4. Øvrige ikke-decentraliserede serviceudgifter

Samlet set blev der kun foretaget få ændringer i udgifterne på de ikke-decentraliserede serviceområder ved afdelingernes budget, herunder bl.a. til arbejdsskader. Hertil er der foretaget enkelte justeringer på reserven.

5. Overførselsudgifter

I afdelingernes budget blev forsørgelsesudgifterne for 2025-2028 rebudgetteret. Der blev indlagt merudgifter som følge af en fortsat forventning om svagt faldende konjunkturer, der må forventes at medføre en stigende ledighed. Herudover medfører også befolkningsudviklingen og enkelte lovændringer også en forventning om flere borgere på offentlig forsørgelse.

6. Tab på midtvejsregulering af 2025

Med Økonomaftalen for 2026 er der samtidigt aftalt en midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2025 som følge af lavere pris- og lønskøn og et lavere overførselsskøn. Samlet set skal kommunerne aflevere 4 mia. kr., og Aarhus' andel heraf er ca. 245 mio. kr. Hverken på pris eller løn eller overførsler skønnes det på nuværende tidspunkt, at der er mindreudgifter, som svarer til reguleringen. Som følge heraf indarbejdes i Magistratens budgetforslag et tab på skønsmæssigt 100 mio. kr.

7. Nye pris- og lønskøn

De nye pris- og lønskøn, som blev aftalt i forbindelse med Økonomaftalen og indarbejdet i KL's skøn for overslagsårene medfører mindreudgifter for kommunen.

8. Lov- og cirkulæreprogram

Årets lov- og cirkulæreprogram medfører mindreudgifter på 8 mio. kr. i 2026, 13 mio. kr. i 2027 og 15 mio. kr. i 2028 og frem.

9. Administrative besparelser i Aarhus Kommune

Der er indarbejdet et nyt trin for administrative besparelser i Aarhus Kommune på knap 18 mio. kr. om året.

10. Beskæftigelsesreform

De forventede konsekvenser af beskæftigelsesreformen er indarbejdet i budgetforslaget. Samlet set er der indarbejdet mindreudgifter på 59 mio. kr. i 2026, 147 mio. kr. i 2027 og 194 mio. kr. i 2028.

11. Sundhedsreform

De foreløbige konsekvenser af Sundhedsreformen er indarbejdet i budgetforslaget. Den forventede overgangsordning, der indebærer, at kommunernes tab/gevinst udover 0,05 % af beskatningsgrundlaget kompenseres af andre kommuner, er indarbejdet for Aarhus med et tab på 45 mio. kr. årligt fra 2027. Det er forudsat, at Sundhed og Omsorg finansierer halvdelen af tabet.

12. Skat

Der er samlede merindtægter fra skatterne i 2026-2028 set i forhold til forudsætningerne i overslagsårene i budget 2025. Det skyldes primært udviklingen i indkomstskatterne samt selskabsskatterne, mens der er mindreindtægter fra grundskyld og dækningsafgift.

I forhold til indkomstskatten er væksten i udskrivningsgrundlaget generelt højere i Aarhus end på landsplan. KL's skatte- og tilskudsmodel vurderer, at væksten i Aarhus i perioden gennemsnitligt er 1,15 %-point højere end landsplan, hvilket er lidt højere end forventet i budget 2025. Den højere vækst i udskrivningsgrundlaget skyldes i alt overvejende grad, at befolkningsvæksten i Aarhus er højere end på landsplan.

Selskabsskatten giver også merindtægter i budgetperioden set i forhold til forudsætningerne i budget 2025, og det skyldes primært, at indtægterne på landsplan i overslagsårene vurderes højere end tidligere, hvorved Aarhus' budgetterede indtægter også stiger. Der er således ikke tale om en særligt gunstig udvikling i Aarhus set i forhold til resten af landet.

Grundskyld og dækningsafgift bidrager med mindreindtægter i budgetperioden. Indtægter fra disse skatteklender er i budgetforslaget udarbejdet med udgangspunkt i Skatteministeriets skøn for grundværdierne i alle år.

13. Tilskud og udligning

Der er store mindreindtægter fra tilskud og udligning i budgetforslaget sammenlignet med forventningerne i budget 2025.

Det skyldes primært et lavere bloktilskud som følge af forventninger til lavere pris- og lønfremskrivning, højere kommunale skatteindtægter og en mindre stigning i overførselsudgifterne end tidligere forventninger. Herudover er der indarbejdet en modregning som følge af stigende refusionsindtægter fra særligt dyre enkeltsager i kommunerne fra 2023 til 2024 samt en forventning om, at stigningen fortsætter. I modsat retning trækker det dog, at økonomiaftalen for 2026 var gunstig med et løft i serviceudgifterne på 3,2 mia. kr. og et løft af anlægsudgifterne på 1,2 mia. kr. Heraf var de 1,3 mia. kr. dog allerede forudsat i kommunes budget for 2025.

Udligningen af beskatningsgrundlaget giver omvendt Aarhus store merindtægter sammenlignet med budget 2025. Det skyldes primært, at beskatningsgrundlaget for Aarhus pr. indbygger ligger væsentligt under beskatningsgrundlaget på landsplan.

Indtægterne fra de øvrige udligningsordninger - af udgiftsbehov og selskabsskat - bidrager omvendt med mindreindtægter i forhold til forventningerne i budget 2025. I forhold til udgiftsbehovet skyldes det, at udgiftsbehovet pr. indbygger er vokset mere i den landsgennemsnitlige

kommune end i Aarhus. Dette vedrører både det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Endeligt indebærer Aarhus-korrektionerne til bloktilskuddet, som er nærmere beskrevet i finansieringsnotatet til budgetforslaget, samlede mindreindtægter i budgetperioden.

14. Selvbudgetteringsreserve vedr. 2024 og 2025

I budgetterne for 2024 og 2025 valgte byrådet at budgettere indtægterne med udgangspunkt i valg af selvbudgettering, idet der var udsigt til massive gevinster. Disse blev afsat på reserven tre år efter – i henholdsvis 2027 og 2028. En genberegning af gevinsterne viser nu lavere gevinster end tidligere forudsat, men dog fortsat gevinster på henholdsvis 106 mio. kr. i 2027 og 159 mio. kr. i 2028. For så vidt angår de 106 mio. kr. i 2027 blev der i juni 2025 indgået aftale om prioritering af 100 mio. kr. herfra. Gevinsterne vedrørende valget mellem statsgaranti og selvbudgettering er først endelige i henholdsvis maj 2026 og maj 2027.

15. Renter og kursændringer

Renteindtægterne er faldet med i alt 139 mio. kr. i perioden 2026-2028.

16. Forskydninger af anlægsbudget

Beløbene vedrører tidsforskydninger, hvor indtægter eller udgifter er fremrykket til eller fra budgetperioden. Sådanne tidsforskydninger giver ikke nogen påvirkning af råderummet, da den finansielle egenkapital samtidig korrigeres herfor

17. Nye initiativer

Beløbene vedrører forslag om nye initiativer, som forlods er indarbejdet i budgetforslaget. Her indgår alene et løft af valgkontoen samt drift af nødgenerator. De konkrete initiativer er nærmere gennemgået i budgetindstillingen.